

Landskabet i sagsbehandlingen

Landskonsulent Knud Erik Jensen
Videncentret for Landbrug, Erhvervsjura
kej@vfl.dk

Se "European Agricultural Fund for Rural Development" (EAFRD)

Når der placeres et nyt anlæg, vil det altid påvirke landskabet. Det er et hovedprincip i lovgivningen, at det åbne danske landskab skal friholdes for yderligere bebyggelse. Samtidig er det et hovedprincip, at det åbne land er landbrugets erhvervszone, og derfor skal landbruget have lov til, inden for visse rammer, at etablere nødvendige bygninger.

Man kan kort sige, at der skal foretages en afvejning af på den ene side det ønskede byggeris

placering og nødvendighed for landbruget over for på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri, som opføres i tilknytning til den hidtidige bebyggelse

Ønsker ansøger at opføre erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri i tilknytning til den hidtidige bebyggelse på ejen-

dommen, er det altovervejende udgangspunkt, at dette uden videre skal godkendes. Kun i tilfælde, hvor landskabelige hensyn taler afgørende derimod, kan der meddeles et afslag. Der kan dog i givet fald stilles vilkår om indpasning i landskabet (farvevalg, beplantning m.v.). Er der landskabelige udfordringer, kan der ved en tidlig indsats i sagsforløbet findes løsninger, der tilgodeser både produktions- og landskabshensyn. Et eksem-

Udblik over Nørrekær Enge i Vesthimmerland.

pel på dette er Vejskovgård ved Odder, hvor en ny kvægstald er indpasset i et område med landskabelige interesser.

Erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri, som opføres uden tilknytning til den hidtidige bebyggelse

Er der tale om erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri, kan kommunen som hovedregel ikke meddele afslag på godkendelse. For disse kan der derfor som alt overvejende hovedregel ikke gives afslag på opførelse af bygningen et sted på ejendommen, men landskabet kan få indflydelse på den endelige placering.

Hvis det ikke er muligt at finde en egnet placering, og det nye byggeri vil være i strid med de landskabelige hensyn, jf. nedenfor, skal kommunen meddele et afslag. Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet flere kommunale godkendelser til fritliggende staldanlæg beliggende i almindelige landskaber. I en sag fra Kolding Kommune med en fritliggende placering har nævnet hjemvist sagen til kommunen, der havde givet afslag på placering i et sårbart landskab. Hjemvisningen skete med den begrundelse, at nævnet tiltrådte kommunens landskabelige begrundelse, herunder en højtliggende placering i forhold til en skov, men nævnet fastslog, at kommunen ikke kunne give en isoleret afgørelse om et afslag og fandt, at kommunen ikke i tilstrækkeligt omfang har indgået dialog med ansøger med henblik på at finde en alternativ placeringsmulighed.

Ikke-erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri på en landbrugsejendom

For ikke-erhvervsmæssigt byggeri er det en altovervejende hovedregel, at dette kun kan opføres, hvis det vil være foreneligt med de landskabelige hensyn på stedet. Det vil sige landskabet kan tilgodeses gennem indplacering og farvevalg m.v., og kun hvis bygningen opføres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen. Selvom sådant byggeri opføres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse, kan der stilles vilkår om indpasning, eller meddeles afslag, hvis bygningen er uforenelig med landskabet.

Ikke-erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri kan være store landbrugsbygninger med industriel karakter eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme eller byggeri, der ikke er placeret på en landbrugsejendom.

Natur- og Miljøklagenævnet har i en sag fra Vesthimmerlands Kommune ophævet kommunens godkendelse af en ny kyllingeproduktion på 1.547 dyreenheder. Staldanlægget ville fylde 27.000 m² og skulle placeres fritliggende på en udstykket lod på 10 ha i henhold til de nye regler om jordløse husdyrbrug i landbrugsloven fra 2010. Flertallet i nævnet fandt efter en besigtigelse, at det ikke-erhvervsmæssigt nødvendige byggeri ikke var afhængigt af en kystnær placering, og at det ville være en markant ændring af det flade, åbne landskab samt ikke forenelig med kommuneplanens retningslinjer for kystområde A og områder med særlig landskabelig værdi. ■